# DISPUTATIO MEDICA
## De
# GLANDULÆ
# PINEALIS
## Statu Naturali & præter-Naturali,

*Quam*

DEO clementer adjuvante,

SUB PRÆSIDIO

JOHANNIS JACOBI Waldſchmidt/
Doctoris Medicinæ, Archiatri Haſſiaci, & Profeſſoris Ordinarii,

*defendendam ſuſcipit*

JOHANNES WILHELMUS BEUTLERUS,
Reiskircha-Naſſovius.

*D. 24. Januarii.*

In Auditorio Medico l. H. Conſuet.

*MARPURGI CATTORUM,*
Typis SALOMONIS SCHADEWITZII, Acad. Typogr.
ANNO DOMINI M DC LXXX.

*Præſtantiſſimo Domino Reſpondenti*

# JOHANNI WILHELMO BEUTLERO

*Salutem dicit*

## PRÆSES.

QUæ Celeberrimi philoſophi erat Votorum ſumma, hæc noſtro hoc tempore abunde ſatis expletur, dum jactis adeò feliciter fundamentis Medicina ſine ullo Vacillationis & Subſecuturæ ruinæ metu exſtruitur & quotidie novis experimentis exornatur. Gratulamur itaque nobis, quod ex ramorum extremitate hos colligere poſſimus fructus, quibus ſuccum & ſanguinem transmittunt radices in agro philoſophico non ſine jucundo ſpectaculo natæ. Sic facile immenſi pelagi fluctus ſuperamus, quibus alii mediis in undis ſubmerguntur, & ſcopulis alliſi etiam ſæpiùs naufragium patiuntur, ubi non longè à portu abeſſe videntur. Deinde Tibi etiam gratulor Domine Beutlere, qui curſum ſtudiorum tuorum adeò prudenter inſtituis, ut ſcientiam non ſicut Canis è Nilo fugitivo pede & per ſaltus deguſtes, ſed firmo gradu eam inſequâris. Perge ita, nec haſtam ob quamcunque difficultatem ſtatim abjice, facile enim per Dei gratiam omnem evitabis remoram, ſi oculo dextro (Anatomiam volo, in qua laudem mereris) bene utâris. Deus laboribus tuis ex alto benedicat, ut etiam in hac Mundi Senectâ, ubi figulus odit figulum & Medicus Medicum, DEO & Proximo vivas. Hæc meorum votorum Summa. Vale.

*I. N. J.*

# I. N. J.

## §. I.

INgenioſum Antiquitatis commentum de cerebro parturiente & ab hoc, obſtetricantibus Vulcani ferramentis, nata Minerva altioris videtur eſſe indaginis, profundioremque hieroglyphico ſub velo occultare ſapientiam, quô detractô nullus dubito, quin Magni laboris opus Noſce Te ipſum, hoc eſt Functionum in Nobis non tantùm animalium ſed aliarum longè nobilium Radix Fundamentum & veritas facilè in apricum duci queant. Quod calcar admovit cultro & calamo, ut apertis hiſce diebus variorum animalium craniis, & diſſectis adſtantibus aliquot Studioſis & Amicis pro meâ privatâ informatione cerebris ad imitationem recentiorum Anatomicorum, *Bartholinos* volo, *Stenonium*, *Williſium*, *de la Forge &c.* de glandulæ pinealis, (quam locus, partes à latere ſtantes, Vaſa, aliæq; circumſtantiæ præ aliis in cerebro commendare, & Regiam quandã Majeſtatem ſtupendãq; præ aliis prærogativam vel tacitè inculcare videbantur) Statu functione & morboſâ quam non rarò patitur diſpoſitione, impræſentiarum verba facere animum induxerim. Quod ut non aliter quã veritatis indagandæ co-

natum & ſtudium interpretari velit is, cujus ad manus pagellæ ſequentes pervenient, obnoxiè rogito. Sin verò ob præjudicium, ut plurimum alteri parti præcludens aditum, vel ſuperſtitioſam quandam Antiquitatis Reverentiam & Temperamentum ad quemvis Novitatis terminum exhorreſcens impetrare id nequeam, hoc ſaltem contendo, ut meam tàm diu ſinas ſtare talo ſuo opinionem, donec Tu contrariam alteri lanci impoſueris, ſic enim eventus brevi docebit, cujus cauſæ in re tàm abſtruſâ dubia hæc faveat alea.

§. 2. Et Magna profectò ſtatim in limine ſe offert difficultas crucem figens calamo: habent enim quod objiciant quibus nova non placent, prætendentes: hanc de Vilioris hujus corpuſculi opinionem otioſi & luxuriantis ingenii faſtum eſſe, neque unquam inde quid expectari poſſe, quòd Medicum in praxi vel doctiorem vel feliciorem reddat; hinc ut plurimum fieri, ut ex curioſis his nil niſi ſpinæ & quisquiliæ colligantur. Adeoque quovis modo impedire potiùs ſatagunt, quo minus Tyrones animum ad altiora hæc applicent per tot retrò ſecula ipſis etiam Veteribus ignota, quorum tamen famam & medendi peritiam ipſi admirari ſoleant Neoterici. Imò ab ipſis Tyronibus (facilè enim dulce inſtillatur otium) ejusmodi quærelæ non rarò audiuntur, quod nempe difficiliora hæc ad praxin nihil conferant, majorique cum commodo ea addiſci, quæ ſaltem futuro Practico ſint utilia & neceſſaria.

§. 3. Verùm enim verò non magno molimine opus eſt ad avertenda & infringenda plumbea hæc tela. Fateor equidem multa in Medicina dari ſterilia, quorum Catalogum facilè videre licebit, ſi Vulgares Medicorum Inſtitutiones & his inædificata Candidatorum Examina, ſi etiam

Scholaſticas quæſtiones in Cathedris agitari ſolitas ſub incudem vocare velis, quæ eleganti ordine ad invidiam usq; maximam partem recenſuit *Cordatus Ammanus*; His ut dica ſcribatur, utq; ex foro Medico exterminentur, nunquã contrariabor, quin potius quantum in me erit ludabiles hos juvabo conatus; Talia enim ſunt, ut quocunque etiam modo coquantur, recoquantur, & neſcio quibus Macerationibus extractionibus & deſtillationibus vexentur, vix tamen ac ne vix quidem aliquid ſuppeditent, à quo lumen fœnerari poſſit Praxis & vera ſcientia Medica.

§. 4. Deinde præter hæc adhuc alia ſunt ſcitu quidem neceſſaria, quibus neglectis plurima phœnomena medica nunquam ipſa Experientiâ teſte explicari poſſunt; quò pertinent inter alia globuli ætherei, Materia Subtilis, leges Motus & Sexcenta alia ipſi etiam ſanguini inexiſtentia, quorum tamen dignitati neceſſitati & veritati nequaquam quid decedit, ſi forte etiam à Medicis fuerint neglecta vel adhuc negligantur, qui nihilo minus in ipſa Praxi magnam acquiſiverunt famã. Ipſe *Paracelſus* plurima ignoravit, quæ Medicus ſcire debet, curavit tamen morbos ab aliis pro deſperatis habitos, quod Exemplum in *doctrina de Elementis* producit *Dn. Boyle*. Jam ſi quis inde Scientiæ & Eruditionis Medicæ vanitatem & plurium rerum tum chymicarum tum Anatomicarum inutilitatem inferret vellet, is iniquus eſſet in tot egregia Neotericorum inventa, imò injurius in ipſam Naturam. Ipſius ſanguinis in orbem reditus non parum concuteretur, vacillaret veritas & dignitas vaſorum lacteorum, corrueret doctrina de vaſis lymphaticis ſpirituum animaliũ & ſuccinutricii circulatione &c. Quæ omnia tanquam temporum fures accuſari & uno ictu non ſine ſummæ ingratitudinis & ſupinæ oſcitantiæ

 Nota

Nota profligari poſſent. Et quæ non incommoda, pericula aliaque abſurda & indecora ſolis Agyrtis impudicâ fronte & temeraria manu in Medicinam involantibus digna exinde naſcerentur? Ut nunquam ſatis mirari poſſim illorum ingenia, qui animos veritatis cupidos ab his aliisque ad œconomiæ animalis cognitionem pertinentibus avocare ſolent, & omnibus viribus eò contendunt, quò Theoretica iſta, ut loquuntur, ſupprimantur.

§. 5. His enim non obſtantibus invictiſſimum manet argumentum, quod omnia illa, quæ ad cognitionem fabricæ & Machinæ corporis noſtri, quæ ad deſcriptionem functionum partium, quæ ad cauſarum Morbificarum meliorem explicationem, & quæ ad ſubjecti morbi veræque ſedis indagationem & declarationem faciunt, nequaquam Medicum dedeceant, neque oſcitanter tractanda ſint, cum inde in ipſam praxin egregii nunquam ſine magna voluptate deguſtandi fructus redundent. Quæ cum nunc glandulæ pineali quoque conveniant, doctrinam hanc vel propterea mereri confido, quæ orbi erudito exponatur, quæque caput inter reliquas corporis partes extollat, quantum inter lenta ſolent viburna Cupreſſi, Cujus rei veritatem ſequentes theſes abunde ſatis teſtabuntur.

§. 6. Quod itaque ejus locum natalem ſive ſtupendum ſitum & admirandam fabricam attinet, optarem, ut qui hæc legit, cerebri diſſectionem vidiſſet ad eum modum, quem nobis commendat *de la Forge*, qui adeo facilis eſt, ut vel ſolis digitis explicari poſſit, cum aliâs ſi veterum & ordinariam methodum ſequi velimus, ſæpius fallamur, & neſcio quod glaucoma oculis objiciatur. Offert ſe illicò inſignis quædam in ipſo meditullio Cavitas aliquot hinc

inde

inde protuberantiis donata, quas corpora ſtriata, Nates & teſtes vocant: duos inſuper habet proceſſus, quorum primum *Veslingius*, quô jure neſcio, Vulvam appellat; Alter verò Anus dicitur, ad cujus foramen, quod oſtium eſt nobilis ventriculi, glandula pinealis à figura ſic dicta appoſita eſt [quæ aliis conarium vocatur] vaſorũ quodã contextu plexus choroides dicto undiquaque cincta, ut ipſis ſpiritibus animalibus innatare videatur, qui hoc in promptuario velut in Alveo reſervantur, ut infra docebitur.

§.7. Eſt autem plane libera in apice, aſt in baſi fibris motricibus laxari atque contrahi aptis, quas alii funiculos vocant, cerebro ita alligatur, ut neque nimium evagari poſſit, neque verſus illas ad minimum partes reclinari poſſe deſinat, quæ reſpiciunt iſtas Ventriculorum cerebri regiones, quibus nervorum occurrunt initia. Hæ fibræ ſi cultello parum ſaucientur, inſignem toni relaxationem ſtatim deprehendes, quale quid in Mania incurabili ſæpius fieri conjicio: Notatu enim digniſſimum eſt, quod fibrillæ motrices in ea Baſis glandulæ puncta inſerantur, ut eam ſemper in tono vel ſitu naturali ſervent, qui ſurſum ſpectat, vel potius antrorſum, hinc enim fit, ut quocunque modo inclinetur, ſemper tamen ad naturalem ſibi ſtatum redire conetur, quod facile obſervari poterit, ſi ſtylo leviter ſaltem cõcutiatur, & quaqua verſum torqueatur.

§.8. Subſtantiam ſi conſideremus glanduloſam eſſe dicimus, mollior enim eſt carne, ſed cerebri medullâ durior, & peculiari ſua involvitur membrana, quô tamen non obſtante cito flacceſcit, ut etiam in cadaveribus inveteratis rarò apparere ſoleat.

§.9. Colorem quoque diverſum à reliquis cerebri partibus nacta eſt, qui magis obſcurus videtur & ſubluteus,

 fortè

forte à ſpirituum animalium copia poſt mortem in rorem abeuntium, quia vaſa lymphatica ſimili ferè prædita ſunt colore, ſi liquorem quem vehunt adhuc contineant.

§. 9. Magnitudinem tam accuratè determinare nequeo, quia pro ſubjectorum varietate & ipſa variare ſolet; In Hominibus tamen vix piſi ſuperat magnitudinem, quæ major appareret, ſi cerebro adhuc exiſtente Calido eam inveſtigare liceret. Major eſt in cerebro vitulino & ovillo, maxima in bovino.

§. 10. Figuram habet pini formem, hoc eſt pini fructum ſimilitudine quâdam repræſentantem, quæ ex ſphærica & oblonga componitur, unde ſphæroides vocatur; hæc enim figura ſola apta erat accipiendis & determinandis tot diverſis motibus, nec poterat alia arduo huic negotio tantopere accommodari, quod ſolidiſſimis probat rationibus *Craan in diſput. tertia de Catalepſi.*

§. 11. Præmiſsâ ſic anatomicâ deſcriptione, operæ erit pretium, ut de genuino uſu glandulæ pinealis pauca addamus, & quô præcipuè munere in Oeconomia animali fungatur, doceamus: Neminem equidem negaturum perſuaſum habeo, ipſam ſenſationem in cerebro fieri, nec poſſe ab ullo objecto ipſam produci niſi impreſſio ab objecto facta ad cerebrum usque deferatur, id quod Nervorum obſtructiones, ligaturæ, & Cerebri vulnera evidentiſſimê comprobant.

§. 12. Neque tamen dici poteſt, totam cerebri ſubſtantiam ad producendum ſenſum & motum requiri, cum utrôque ſalvo manente portio cerebri tolli poſſit, quod præter Exempla ab *Hildano, Schenckio, & Marchettis* annotata confirmat funeſtus Caſus *à Diemerbroekio* ſedulò deſcriptus *in Anatomia C. H. L.* 3. *p. m.* 580. Ergo nonnulli

ſaltem

ſaltem ejus partibus hoc officium tribui debet. Verùm nullæ enumerari poſſunt, quæ impreſſionem in nervos factam ultimò recipiant, quæque ſpiritus animales determinent ut huc potius excurrant quam illuc, ſolâ exceptâ glandulâ pineali. Quamvis enim qui contrarium ſentiunt diverſis in cerebri partibus ſenſus internos locare ſoleant, non tamen audent partes illas diſtinctè deſcribere, de quo antea allegatus *Diemerbrockius* Conſuli poteſt.

§. 13. Facilè etiam evincitur, ad motum & ſenſum præſtandum neceſſe eſſe, ut ſpiritus animales per certos tubulos & meatus è cerebro excurrant, quæ excuſſio placidè & tranquillè fieri nequit, niſi à certa cerebri parte moderetur, ipſique ſpiritus ita determinentur, ut potius hos aperiant poros quam alios. E quibus nunc colligo quod illa cerebri pars huic muneri conſecrata debeat eſſe 1. Mobilis. 2. Spiritibus animalibus undiquaque cincta 3. In æquilibrio poſita vel ſaltem in Conatu movendi, quemadmodum Corpus ſphæricum in fontibus artificialibus ſæpius ab aqua ſaliente in æquilibrio ſervatur, Vide *Broechuyſen Oeconomiam animalem*, 4. Unica, ne unum objectum duplex appareat, quod requiſitum prolixius traditur apud *des Cartes, de la Forge, craanen & alios.*

§. 14. Præterea inſignis quædam requiritur cavitas, in qua tanquam in promptuario & receptaculo Spiritus animales detineantur poſiti in indifferentia, quò levi nactâ occaſione eo verſus potius fluant, quam verſus aliud: Tale autem ipſis aſſignandum eſt receptaculum, ad quod nervi totius corporis pertingant, unica enim ex enumeratis deficiente cõditione motus & ſenſus integri peragi nequeunt. ſed nullum æquè in toto cerebro datur negotio huic aptum natum præter cavitatem illam inſignem, quam quatuor ventriculi conſtituunt.

§. 15. Et

§. 15. Et certum eſt mentem non immediatè junctam eſſe Spiritibus animalibus, neque illos ſe ipſos determinare, aliâs vis hæc & poteſtas in Affectibus ſoporoſis & morbis convulſivis facilè ſe explicaret. Cum tamen contrarium potius obſervemus, adeoque poteſtatem illam mentis in corpus limitatam eſſe meritò dicamus.

§. 16. His tandem hoc adhuc addimus jam dum in confeſſo, Hominem, ſi ſua humanitate exuatur, reſolvi in duas partes Eſſentiales, ſubſtantiam immaterialem ſive Spiritum, & materialem ſive corpus, hoc eſt Animam & corpus, adeoque ex his duabus ſubſtantiis componi, quæ nexum arctiſſimum inter ſe habent, ita ut corpus agat in mentem, & mens viciſſim in Corpus, unde mutuum illud oritur commercium, quod Copulam, Vinculum, conjunctionem, vel etiam vitam alii vocârunt.

§. 17. Quibus præmiſſis apparet luce meridianâ clarius, glandulam pinealem conditiones ſuperius enumeratas adimplere. Hæc eſt ſenſus communis: Hæc verum imaginationis organum, omnesque actiones, quas corpus noſtrum cum Brutis communes habet, ab hoc ſenſorio tanquam præcipuo inſtrumento motus recipiente & ſpiritus animales determinante dependere videntur; ſed cum non ſit hujus loci de his agere, neque ſcopus noſtræ diſſertationis id permittat, relinquimus uſum hunc illis, qui in phyſicis ex profeſſo de hac materia agunt, inter quos non poſtremi ſunt *Le grand in Tr. de Carentia ſenſuum in brutis & A. D. in Tr. de l' Ame des Beſtes.*

§. 18. Alius enim longè nobilior uſus hujus partis ſe in Homine offert, dum ex omnibus rationibus in prioribus allatis non ſolum ſed & actionibus tam vitalibus quam ani-

malibus

malibus palam fit, glandulam pinealem eſſe ſolium, Tribunal & ſedem Mentis, pro cujus voluntate varias ſubit determinationes, varieque inclinatur, hinc certas ſemper cogitationes mentis juxta imperium quod Anima habet in omnes corporis partes certi etiam ſequuntur motus. Sicuti enim Rex pro ſua voluntate ſubditos gubernat, hiq; ejus alacriter exequuntur mandata, ſic mens cœteroquin toti corpori juncta voluntatem ſuam & imperium in corpus mediante hac glandula revelat, & viciſſim hujus ope omnes motus inconſuetos corpori ſuo illatos percipit, adeoq; vario modo *Glandulã* hanc inclinando variè ſpiritus animales determinat ut nunc hos aperiant nervorum tubulos, nunc v. alios; nec non pro ut *glandula* hæc ob aliam atque aliam curſus ſpirituum animalium formam inclinatur occaſionem nanciſcitur alias atque alias concipiendi ideas, ejusque motibus vel determinationibus peculiares nectere cogitationes, ut de hoc imperio dicere poſſim, quod *Virgilius de Æolo* ſcribit:

*——— Speluncis abdidit atris,*
*——— Molemq; & montes inſuper altos*
*Impoſuit, Regemq; dedit qui fœdere certo,*
*Et premeret, & laxas ſciret dare juſſus habenas.*

§. 19. Quod ſi abſurdum tibi videatur mentis ſolium inter nates teſtes aliasque partes ponere vilioribus donatas nominibus, ſciendum nomina hæc externa eſſe nec ullam cum functionibus habere affinitatem, imò majus poſſe elici abſurdum, ſi terminis inhærere velimus, dum Anima tota in toto eſſe dicitur, ſic enim tota erit etiam in partibus ignobilioribus actionibus deſtinatis; Unde ar-

 gumen-

gumentum hoc frivolum eſſe cenſeo, quod vix dignum ſit, ut ad illud reſpondeatur.

§. 20. Neque noſtræ obſtat aſſertioni, quod multi medici ſpirituum animalium in ventriculis cerebri generationem in dubium vocent, variisque impugnent argumentis, quorum aliquot ſatis ſpecioſa tradit *Celeberrimus Noſter Williſius*. Si enim loci iſtius conditio ſpectetur, facilè apparet, peculiari uſui hanc cavitatem deſtinatam eſſe. Et vel ſolus ille arterioſus contextus nunquam alibi conſpicuus neque cerebro adhærens evidenter demonſtrat, ſanguinē pro nutritione eò non deferri: Quid enim opus erat tanta cavitate, cum ſuccus nutricius torrentis inſtar omnes poros trajiciat, & per arteriolas per cerebri ſubſtantiam ſparſas facile diſpenſari poſſit; Is etiam qui reſiduus manet per vaſa lymphatica levi negotio refluat, dum interea ſangvis qua ſanguis per venas cordi iterum adducitur.

§. 21. Verum duo monſtroſa nunc occurrunt exempla, quæ aſſertionem noſtram hactenus ſtabilitam de ponte dejicere conantur, & ipſa etiam, quibus tota moles incumbit fundamenta concutiunt, ut nil niſi ruina totius ædificii expectari poſſit, niſi maturo conſilio impetus hic avertatur. Unum ſuppeditat nobis *Stenonius*, Florentia ita ſcribens. *In Monſtro vivente quatuor diebus defuit Conarium. Teſtudo capite amputato reperta fuit, quæ pedem movit ſuum quatuor poſt diebus. Hic nulla fuit cum Conario Communicatio. Et prout hæc res videtur grave vulnus inflixiſſe dogmati Carteſiano, ita ejus ſectatores hic locorum incumbunt vulneri illi curando.* Alterum deſumſi ex *Ephemerid. Gallorum*, quando *Tomo tertio Denys* fatetur, quod diſſecuerit caput infantis in partu laborioſo extincti, in quo nec cranium nec cerebrum invenire potuerit, niſi quod crudam quandam maſ-

ſam

ſam in occipitio obſervaverit. Motus infantis hujus tempore geſtationis & aliquot diebus ante partum fuit ordinario vehementior, quem in ipſo partu mater adhuc ſatis vegetum percepit, donec intra anguſtias ſuffocaretur. In his corporibus defuit conarium imò ipſum cerebrum, quomodo ergo hæc glandula erit immediata Animæ ſedes, & quomodo ab ejus inclinatione ſpiritus animales determinari poterunt?

§. 22. Reſp. Notandum eſſe quo ad prius, exilitatem hujus glandulæ quærentibus non raro fucum facere, & oculorum aciem eludere; Niſi enim cerebrum adhuc calidum inſpiciatur, ſæpius inveniri nequit, quanta quanta ſedulitas etiam adhibeatur. Hocque facilius fit in infantibus recens natis & animalibus junioribus, in quibus brevi tenues evaneſcit in auras, vel in lympham abit. Interim nec volumus nec poſſumus Expertiſſimi hujus Anatomici fidem indubium vocare, ſed reſpondemus, quod idem hic contigerit, quod in defectu aliarum partium & interiorum viſcerum ſæpius fieri obſervatur, dum aliud quid ſubſtituitur vicem partis deficientis ſupplens; Unde facile etiam fieri potuit, ut in monſtroſo hoc capite aliquid glandulæ analogum alio in ſitu ſubſtitutũ fuerit quod ſpiritus animales in tantum, quantum motus ille obſcurus requirebat, determinare potuerit. Quod teſtudinis motum attinet, ille non fuit ortus à ſpiritibus animalibus in partem illam determinatis, ſed à vaporibus, & particulis aliis fluidis, per interſtitia fibrarum adhuc natantibus, & facilius quidem tales motus poſt mortem in partibus adhuc cientur, quando vel calor accedit, vel partes acupunguntur, quod in viperis, lacertis & corde evulſo manifeſte videmus, quale quid in ovibus aliisque animalibus recens mactatis quoq;

 obſer-

obſervatur: Sunt autem motus illi vagabundi convulſivi & ſpasmodici, qui absque conario facile peragi queunt.

§. 23. Ad poſterius allatum exemplum reſpondeo, in cruda illa & carnoſa maſſa latuiſſe quid cerebro analogũ, quod vel inde facile colligo, quia ipſe hiſtoriæ Author vaſorum cordis cum vaſis hujus Maſſæ carniformis anaſtomoſin beneficio injecti liquoris exploravit. Si ergo vaſa arteriæ Carotides & jugulares venæ eò abierunt, dubio procul adfuit locus qui ſpiritus animales recepit, & ex quo beneficio partis alicujus eos prementis & determinantis pro motu præſtando excurrere potuerunt. Quod ſi hæc reſponſio tibi minus arrideat, audi alteram ab ipſo Authore datam, quod nempe ſpinalis medulla vicem Conarii ſubierit, verba ejus hæc ſunt. *Pour ce qui eſt de la troiſieme Queſtion, Scavoir d'où provenoit le mouvement violent de cet Enfant. On peut dire en premier lieu, que n'y ayant point en de cerveau pour recevoir les Eſprits, & pour les diſtribuer à toutes les parties, la Moëlle de l'Eſpine ne laiſſoit pas de les recevoir par le moyen des Arteres carotides & verbrales qui l'arroſent, & ainſi elle pouvoit ſuppléer au defaut du Cerveau, & envoyer beaucoup d'Eſprits aux parties par le moyen des Nerfs qu'elle produit. Et cela eſt ſi vray ſemblable, que quand meſme le cerveau ſe trouve dans ſa conformation ordinaire, la Moëlle de l'Epine, qui n'eſt autre choſe, que le Cerveau allongè, ne laiſſe pas d'eſtre l'origine de tous les Nerfs, & de fournir par leur moyen des Eſprits aux parties, pour les entretenir dans leur mouvemens, ce qui ſe prouve, parce que la ſeule inſpection nous fait voir manifeſtiment, que tous les Nerfs immediatement de cette Moëlle, c'eſt à dire ou de ſes racines qui ſont contenuës dans le crâne, ou de ſon tronc qui eſt renfermè dans la cavitè des vertebres depuis le grand trou Sphenoïde*

*juſques*

*juſques aux lombes. &c.* Et paulò poſt. *Le Cerveau donc ne ſervant qu'à cribler les Eſprits & à les temperer avant que de les diſtribuer aux parties, nous pouvons dire que n'y ayant point eu de Cerveau dans l'Enfant, que nous avons diſſequé, les Eſprits paſſoient des Arteres dans les Nerfs avec toute l'agitation qu'ils avoient reçeu dans le Coeur, C'eſt pour quoy ſes mouvemens devoient eſtre plus violents, qu'ils ne ſont d'ordinaire.*

§. 23. Vidimus hactenus ſtatum *glandulæ* naturalem, reſtat ut progrediamur ad ſtatum *præter* naturalem, hoc eſt, ut deſcribamus quomodo à cauſis morbificis à ſtatu ſuo naturali deturbetur, & quid in nonnullis iisque gravioribus morbis capitis patiatur. Nolo autem hîc cramben bis coctam apponere, & ad nauſeam repetere, quomodo *glandula hæc pinealis* ſe in ſomno & vigiliis habeat, quod in phyſiologicis abunde ſatis inculcatur, & ab ipſo *des Cartes* ejusque interprete *de la Forge in Tract. de Homine* evidentiſſimè explicatur. Neque etiam hæ ſenſuum affectiones præternaturalem ſtatum inducunt, niſi forte valde excedant, tunc enim machinam demum concutiunt, œconomiam turbant & functiones partium lædunt. Saltem hæc eſt mea intentio, ut oſtendam quomodo violentæ *glandulæ* concuſſiones, contumaces determinationes, obſtructiones, aliæque læſiones graviſſima & horrenda inducant ſymptomata, & quomodo ſtupendi quidam effectus per noſtram hypotheſin explicari poſſint, quæ ab aliis vel omittuntur, vel ita declarantur, ut explicatio plures involvat difficultates & majori egeat illuſtratione quam res ipſa, quam per cauſas explicare conantur.

§. 24. Ejusmodi ſymptomata in Maniacis, phreneticis,

Melancholicis, Catalepticis, Ebriis, & qui tardioris ſunt ingenii & obtuſi judicii frequenter in praxi occurrunt, quorum pauca brevibus declarabimus. Præmitto autem, *glandulam* hanc ſæpius in ſinu ſuo calculos geſtare, nonnunquam totam lapideſcere & in tophum mutari. *Celeberrimus Sylvius* diverſis vicibus in illa in venit arenulas, ſemel etiam exiguum ſubrotundum calculum piſi quartam partem æquantem vidit: Et *Florentius Schuyl in præfat. ad Lib. des Cartes de Homine* fatetur, ſe calculum plus quam dimidium glandulæ occupantem in ea reperiſſe. Quæ rariores obſervationes *Bartholino* inſerviunt pro ſpecioſa quadam objectione, cui reſpondet *de La Forge*, pororum ſtructuram ſufficere adhuc potuiſſe, ut ſpiritus animales illos permeantes non obſtante duritie certam curſus ſui formam ſervaverint. Quibus addimus: hos Homines dubio procul fuiſſe in actionibus ſuis edendis pigros & minus alacres, quod illibenter concedere videtur *Diemerbrockius*. Vel Humorem coagulantem in ſtatu morboſo paulò ante vel etiam poſt obitum demum glandulam occupâſſe, ubi omnia turbata ſunt, & peregrinæ fermentationes admittuntur. Neque enim tantum temporis ſpatium ad Calculi generationem requiri videtur, cum ipſi etiam lumbrici cito citius in morbis malignis generentur & adoleſcant. Non minor quoque varietas in glandulæ craſſitie & longitudine pro Temperamentorum diverſitate ſtatuitur, ex quibus contingere videtur, quod homines ſæpius non æq; prompti ſint in actionibus animalibus, quod ſi fiat, ut hæc ſucceſſu temporis & ætatis ratione mutentur & ad ſtatum naturalem redeant, tunc Boetum in patria nati poſtea verò inter gentes quam maximè excultas adulti lauream reliquis non raró præripiunt.

§. 25. In

§. 25. In phrenitide [ quod in Ebrietate quoque contingit ] ſpiritus animales jugum excutiunt, unde ſublatâ ipſorum indifferentia *glandulam* impetuoſius & conſtantius non ſine gravi mentis paſſione concutiunt, ut tandem mens non amplius ſui compos non attendat ad ſuas perceptiones, ſed obtorto quaſi collo, & victa conſtantibus & efficacioribus *glandulæ* impreſſionibus, quas ſpiritus animales per Cerebrum diſcurrentes & vetera aperientes veſtigia radiationibus ſuis ſuper eam producunt, *glandulam* verſus illam ventriculorum regionem determinat quâ nervi ſpectant iſtorum organorum, quæ motus perceptionibus illis nexos exequi ſolent, non attendendo, quod ipſa Machina in præceps agatur, maximumque vitæ incurrat periculum. Tragicum & Commiſeratione dignum caſum memini mihi relatum fuiſſe Pragæ Boëmiæ, quem Medicus iſtius civitatis *Dobrenski de nigro ponte* inſeruit *Tom. 1. Ephemer. Medicorum Germanorum.* Contigit ut in pago quodam Illuſtriſſimi Dn. *Comitis de Milleſimo* quidam robuſtus vir febri maligna vel ungaricâ corriperetur, qua incrementum ſumente, tantum delirium ſucceſſit, ut ſeptem perſonæ fortes habuerint, quod agerent cum ægro, ad eum continendum. Objectum autem delirii ejus erat, *Ventrem ſuum ſcatere vermibus ſeu lumbricis*, unde ſe torqueri ab iisdem affirmabat. Poſt aliquot dies videbatur delirium remittere, unde ad quietem ſeſe componente ægroto, adſtantes quoque quieſcere cœperunt. Intereà patiens, omnes alto ſomno ſtertentes conſpiciens, ſeque liberum ad motum perſentiens, novo œſtro delirii percitus, ventrem aggredi, & ut robuſtus erat, umbilico excerpto inteſtina continuato ordine extrahere cœpit, in tantumq; extraxit, ut jam medietas illorum educta fuerit. Interea

neſcio

neſcio an caſu aut ſtudio unus ex adſtantibus quid agat patiens aſpiciens, eundem crudeli labori implicitum advertit, convocatis ſociis adque impediendum ægrum ſeſe accingentibus obteſtatus eosdem eſt æger, ut ſe ſinant & non turbent in extrahendis è corpore ſuo lumbricis. Non diu perſtitit ſic æger ſed ſenſim imminutis viribus crudelis laboris pertæſus obiit. Ego nullus dubito, quin hic æger de vermibus olim cogitaverit , vel audiverit illos abdomen nonnunquam profodere, cum itaque hoc in morbo ſpiritus animales à veneno jã in motu ſuo placido turbentur, mirum non eſt, ſi in tale veſtigium ſua raritate altius & diſtinctius cerebro impreſſum incidant, & ſimilem motum eundemque conſtantem in *glandula* producentes mentem turbent, ut illa graviori paſſione victa omnia illa exequi ſtatim inſurgat, quæcunque à ſpiritibus mediante *glandula* ſuggeruntur, hinc deſperata remedia ad avertendum minus aliquod incommodum malo conſilio Conſultori peſſimo in ſubſidium vocat. Nec ob præcipitantiam ad cauſam iſtius erroris agnoſcendam redire poteſt, eôq; ipsô quo omnia ſua ratiocinia non uſurpat in miſeriam hujus morbi incidit. Multo minus ad conſideranda nova objecta induciæ conceduntur, hinc *glandula* à continui ſolutione, dum cruentæ manus propriũ in corpus involant, aliter determinari nequit, nec ipſi ſpiritus aliam radiationem ſuscipiunt, cum prior illa inclinatio multò conſtantior & efficacior ſit. Ubi Mero ſanguis incaluit, ſimiles perverſi motus in Ebriorum actionibus ſępius obſervantur, de quo ſi plura deſideres lege elegantem *Curtii diſputationem de Ebrietate.*

§. 26. Iisdem ex principiis elucet nunc ſtatus *glandula* in Melancholia, quæ vel hæreditaria eſt, vel à morbo ( utram-

rambilem vulgo accuſant) vel à ſex rebus non naturalibus, ut plurimum tamen a Terrore metu & Triſtitia inducitur, utpote quarum paſſionum magna vis eſt in ſanguinem. Peccant autem ſpiritus animales quod vel craſſiores ſint vel vitioſe moveantur, tunc enim radiationibus ſuis perpetuum quaſi in ſomnium ſuper *glandulam pinealem* excitant, ut ex male nexis radiationibus mens horrendas concipiat ideas, vel aliud quoddam phantaſma nullibi exiſtens veluti præſens contempletur, cujus rei plura exempla adduci poſſent. Remittimus autem Lectorem brevitatis gratia ad *Brochuyſen*, qui ſua à *Craanenio* hauſiſſe videtur.

§. 27. Et cum Melancholia facile quoque degeneret in Maniam, videndum nunc porrò quid *glandula* hoc in affectu patiatur. Deprehenditur autem major irregularitas partium tum ſanguinem tum ſpiritus animales conſtituentium, unde *glandula* inſtar campanulæ petulanter agitatæ à fortioribus irruentibus ſpiritibus animalibus ſine ullo ordine concutitur, ex quo inordinato in *glandulam* impetu mille oriuntur in Mente cogitationes & innumeræ ſæpius absque ulla connexione eliciuntur ideæ, juxta quas incongrui ſermones, incompoſiti geſtus, Cantus, verſus aliaque ſexcenta ſtupenda proferuntur. Prout nempe ſpiritus à veſtigiis, vel imperio mentis cerebro impreſſis, vel etiam à ſolis ſpiritibus ab objectis olim determinatis factis, in curſu modificantur, & aliam atque aliam ſuſcipiunt radiationem. Quod ſi *glandula* in tantum vexetur, ut fibrillæ motrices dilacerentur, perpetuum oritur delirium & mania redditur incurabilis, tuncque

*Fertur Equis auriga, nec audit currus habenas.*

Cum cœteroquin per intervalla recurrere ſoleat, & toties novum inducat paroxyſmum, quoties novum ſuperveniens fermentum vel alia etiam materia ætherea ſanguinem & ſpiritus impetuoſius moveat.

§. 29. Tandem de Catalepſi agendum erit, de cujus cauſa Medici acriter contendunt. Nos dicimus libertatem quaqua verſum determinari *glandulæ* ab obſtructione à particulis viſcidis illam cingentibus vel unum ſaltem latus occupantibus denegari. Et tunc determinatio ante obſtructionem facta jus ſuum tam diu retinet, donec mobilitas glandulæ convenientibus remediis reſtituatur, hinc corpus talem quoad omnes partes retinet ſitum in quo tempore in vaſionis erat. Quâ poſitâ cauſa omnia phœnomena hoc in affectu apparentia eleganti ordine explicari poſſunt, quod ante plures menſes doctiſſimus quidam juvenis hac in Cathedra cum omnium applauſu tentavit. Novi quidem aliis hæc non placere, qui propterea ſpirituum animalium coagulationem, vel etiam quandam eorum congelationem fingunt. Verum adeò multis ſe implicant contradictionibus, ut merito illas cruditates ipſis digerendas relinquamus.

§. 29. Mediante hac *glandula* poteſt Dœmon horrendas corporis concuſſiones, convulſiones, contorſiones, ululatus alioſque perverſos geſtus in obſeſſis excitare, ſi illi ſe jungens ex Dei permiſſione ſpiritus animales mille modis determinet, ſalvo interim manente liquore vitali & per vaſa ſua circulante.

§. 30. In Curatione prædictorum morborum hoc obſervari velim, medicamenta facile ad ipſam *glandulam* deferri poſſe mediante ſanguine & ſpiritibus animalibus, quibus innatantia ad glandulam usq; deferuntur, eamque

pro

pro rei neceſſitate ab obſtructione liberant, vel partes nimis volatiles figunt, vel fixas volatiliſant. His ſcopis ſatisfacere quoq; poſſunt Venæ ſectio & ſcarificatio, præprimis ſi arteriæ temporales incidantur & Aures frequenter ſcarificentur, de quibus plura in Collegio practico.

Nos receptui canimus, & Deo pro ſua gratia immortales dicimus gratias, qui ſit benedictus in ſecula ſeculorum Amen.

## COROLLARIA.

I.

*Lac non ex ſanguine generatur ſed ex chylo.*

II.

*Neque propterea opus eſt, ut fingamus peculiaria vaſa eum ad mammas deferentia, utpote quæ inter non Entia numerantur.*

III.

*Aliâs omnibus partibus ſua peculiaria vaſa chylifera concedenda eſſent, quia omnes chylo nutriuntur.*

IV.

*Infans in utero materno chylo ſeu lacte nutritur.*

*Vivit*

V.

*Vivit quoq́;, ſentit, patitur, ſed non reſpirat.*

VI.

*Nihil generatur ex ſanguine menſtruo.*

VII.

*Hinc corruit diviſio partium in ſanguineas & ſpermaticas.*

VIII.

*Sed cum ſanguis ſit primum vivens, poterit hæc diviſio alio tamen in ſenſu ſalvari.*

IX.

*Omnes partes ſolidæ ſunt frigidæ. Quid ergo accuſamus* Hepar *calidum. Cerebrum humidum, &c?*

X.

*Qui variolas ſolis expellentibus curare nituntur, medici irrationales ſunt, decipiunt enim ſe & adſtantes, ægrum verò in maximum vitæ periculum præcipitant, conantes aliquid expellere, quod nunquam in corpore fuit.*

FINIS.